

Indhold

KAPITEL 1

HVAD ER ETIK?	11
1.1 Etik som kritisk refleksion	11
1.2 Den etiske vurdering og dens genstande	16
1.3 Normer og den etiske refleksions forskellige former	17
1.4 Etik, antropologi og metafysik	21
1.5 Teologisk og filosofisk etik	24
1.6 Etiske teorier i historien	26
Litteratur til kapitel 1	28

KAPITEL 2

ETIKKEN I KLASSISK GRÆSK TÆNKNING	29
2.1 Den »før-etiske« tænkning	30
2.2 Platon	31
2.3 Aristoteles	41
2.4 Stoicismen og Epikur	55
Litteratur til kapitel 2	61

KAPITEL 3

BIBELSK ETIK	63
3.1 Hvad er bibelsk etik?	63
3.2 Gammeltestamentlig etik	65
3.3 Nytestamentlig etik	76
3.3.1 Etikken i Jesu forkyndelse	78
3.3.2 Etik hos Paulus	83
Litteratur til kapitel 3	90

KAPITEL 4

ETIKKEN I SYNTESSEN MELLEM BIBELSK OG GRÆSK TÆNKNING	92
4.1 »Helleniseringen« af kristendommen	93
4.2 Etiske motiver i den tidlige kirke. Augustin	95
4.3 Lex naturalis. Thomas Aquinas	100
Litteratur til kapitel 4	117

KAPITEL 5

LUTHERS ETIK 119

- 5.1 Gudsforhold og etik. Loven 121
 - 5.2 Lov og evangelium 125
 - 5.3 Tro og gode gerninger 127
 - 5.4 Det verdslige regimente og lovens politiske brug 130
 - 5.5 Lex naturalis 132
 - 5.6 Problemet om lovens 3. brug 135
 - 5.7 Viljens bundethed 137
 - 5.8 Lex naturalis hos Melanchthon (og Hemmingsen) 138
 - 5.9 Max Webers tese om kapitalismen og protestantisk etik 142
- Litteratur til kapitel 5 145

KAPITEL 6

MODERNITET OG ETIK 148

- 6.1 To renæssancemotiver (Pico og Machiavelli) 149
 - 6.2 Kontraktteorier (Hobbes og Rousseau) 154
 - 6.3 Fornuft og følelse (Spinoza) 161
 - 6.4 Moralsk følelse (Hume) 165
- Litteratur til kapitel 6 172

KAPITEL 7

KANTS ETIK 174

- 7.1 Kontraktteorien hos Kant 176
 - 7.2 Kritik af den praktiske fornuft 178
 - 7.3 Det kategoriske imperativ 180
 - 7.4 Mennesket som mål 182
 - 7.5 Kærlighed og agtelse 185
 - 7.6 Agtelse og moralsk følelse 187
 - 7.7 Etik og religion 189
 - 7.8 Hegels kritik af Kant 191
- Litteratur til kapitel 7 195

KAPITEL 8

LIBERALISME OG UTILITARISME 196

- 8.1 Økonomisk liberalisme 196
- 8.2 Socialetisk liberalisme 202
- 8.3 Utilitarisme 205
 - Litteratur til kapitel 8 212

KAPITEL 9

SUBJEKTIVITET OG ETIK 213

- 9.1 Schleiermacher 214
 - 9.1.1 Filosofisk etik 216
 - 9.1.2 Teologisk etik 220
- 9.2 Kierkegaard 226
 - 9.2.1 »Almen« etik 226
 - 9.2.2 Suspension af det etiske 231
 - 9.2.3 Næstekærlighed 234
- 9.3 Martensen 239
 - Litteratur til kapitel 9 241

KAPITEL 10

ETIK-KRITIK 243

- 10.1 Nietzsches opgør med slavemoralen 243
- 10.2 Freuds psykoanalyse som etik-kritik 249
- 10.3 Darwin og moderne sociobiologi 255
- 10.4 Etik-kritikkens udfordring 262
 - Litteratur til kapitel 10 264

KAPITEL 11

FILOSOFISK ETIK I DET 20. ÅRHUNDREDE 265

- 11.1 Intuitionisme (Moore og Scheler) 265
- 11.2 Emotivisme (Ayer) 269
- 11.3 Teorier om etisk rationalitet 271
 - 11.3.1 Præskriptivisme (Hare) 272
 - 11.3.2 Diskursetik (Habermas) 275
 - 11.3.3 Retfærdighedsteori (Rawls) 279

11.4	Kritik af etisk rationalitet	283
11.5	Interdependens-etik (Løgstrup)	293
	Litteratur til kapitel 11	304

KAPITEL 12

	TEOLOGISK ETIK I DET 20. ÅRHUNDREDE	306
12.1	Skabelsesordningsetik (Althaus)	306
12.2	Dialektisk-teologisk åbenbaringsetik (Barth)	310
12.3	Dialektisk-teologisk ordningsetik (Brunner)	316
12.4	Dansk skabelsesetik (Løgstrup)	321
12.5	Protestantisk etik i USA	328
12.6	Katolsk moralteologi i det 20. århundrede	333
12.7	Nyere tendenser i teologisk etik	343
	Litteratur til kapitel 12	354

KAPITEL 13

	AFSLUTTENDE OVERSIGT	357
13.1	Grundpositioner i teologisk etik	357
13.2	Grundproblemer i filosofisk etik	360
13.3	Teologisk og filosofisk etik	368
	Litteratur til kapitel 13	371
	Navneregister	373
	Sagregister	376